

عنوان مقاله:

نقش قرق طولانی مدت مرتع بر بهبود برخی ویژگی های فیزیکی و شیمیایی خاک و پایداری آن

محل انتشار:

نشریه پژوهش های خاک، دوره 35، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

مسبب حشمتی - دانشیار پژوهشی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمانشاه، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

محمد قیطوری - دانشیار پژوهشی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمانشاه، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

خلاصه مقاله:

چرای بیرویه مهم ترین عامل آسیب به ویژگیهای خاک مراتع نیمهخشک است. با این وجود، اعمال قرق روشی موثر و کمهزینه برای مقابله با این پیامد است. هدف از انجام این تحقیق بررسی تاثیر پنج سال قرق مراتع ییلاقی دالاهو در استان کرمانشاه (۹۹-۱۳۹۴) بر برخی ویژگیهای خاک مانند کربن آلی، جرم مخصوص ظاهری، میانگین نسبت وزنی خاکدانهها و پایداری آن بود. بهاین منظور، دو ترانسکت خطی در محدوده قرق و چرا بطور تصادفی انتخاب گردید که در هر یک ۱۲ نقطه نمونهبرداری به فواصل ۲۵۰ متر مشخص گردید. نمونهبرداری سالانه از خاک سطحی در طول این ترانسکت ها انجام شد. هر سال از خاک سطحی نمونه برداشت و مورد تجزیه آزمایشگاهی انجام گرفت. نتایج این تحقیق نشان داد که میانگین کربن آلی خاک تیمار قرق و چرا در سال اول به ترتیب ۱۰/۱٪ و ۹/۱٪ بود که با هم تفاوت معنیداری نداشتند که در سال پنجم به ترتیب ۷۰/۳٪ و ۶۲/۱٪ رسید و مقدار این عامل در تیمار قرق بطور معنیداری افزایش یافت ($p < 0.05$) که سه برابر سال اول بود. میانگین جرم مخصوص ظاهری خاک تیمار قرق و چرا در سال اول به ترتیب ۵۶/۱ و ۵۷/۱ گرم بر سانتیمتر مکعب بود که با هم تفاوت معنیداری نداشتند، اما از سال دوم به بعد در خاک تحت قرق روندی کاهشی یافت و در سال پنجم به کمترین میزان (۲۶۶/۱ گرم بر سانتیمتر مکعب) رسید. همچنین، میانگین نسبت وزنی خاکدانههای با قطر بیش از ۱ میلیمتر در تیمار قرق و چرا در سال اول به ترتیب ۱۸/۹٪ و ۹/۸٪ بود که با هم تفاوت معنیداری نداشتند، در حالیکه در سال پنجم به ترتیب به ۲۹/۳٪ و ۹۰/۶٪ افزایش یافت که در سایت قرق حدود ۳/۳ برابر افزایش یافت. در نهایت، شاخص پایداری خاک مرتع تحت چرا در طول پنج سال رتبه ۴ (کلاس محدودیت زیاد) بود، اما در خاک مرتع قرق شده به رتبه ۱ (کلاس بدون محدودیت) ارتقاء یافت. نتایج این تحقیق نشان داد که پنج سال قرق پشتسر هم منجر به بهبود چشمگیر کیفیت خاک و پایداری آن شد.

کلمات کلیدی:

پایداری خاک، کربن آلی، خاکدانههای درشت، مراتع دالاهو

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1253167>

